

Bokanmälan – Bokanmeldelse

Elisabeth Cleve
Stockholm

Hur länge ska hon vara död?

Korttidsterapier med barn i kris

Elisabeth Cleve har god förmåga att levandegöra det som sker i barnpsykologens annars så stängda rum. Hon har länge arbetat med psykoterapier, handledning och undervisning vid Ericastiftelsen i Stockholm och även i tidigare böcker, *Från kaos till sammanhang – Psykoterapi med en pojke som har ADHD* och *En stor och en liten är borta – Kristerapi med en tvåårig pojke*, bjudit in i det spännande arbetet med att psykoterapeutisk hjälpa barn, och ofta även deras föräldrar.

Nu gör hon det på nytt och låter oss följa fyra korttidsterapier. Två av dem är kristerapier. Den första med en femårig pojke, som varit utsatt för sexuella övergrepp och den andra med en sjuårig flicka, som för flera år sen förlorat sin mamma. Därefter får vi följa en handledning med en yngre kollega, som tappar fotfästet i korttidsterapin med en tioårig adopterad flicka. Psykologen, som normalt brukar vara nöjd i sitt arbete, känner sig osäker och lite

inkompetent när hon träffar Elisabeth Cleve första gången. Med hjälp av handledningen får hon syn på de parallellprocesser som bidragit till att hon stundtals känt sig lika värdelös som hennes lilla patient omedvetet också gör. Med stöd av handledningen återtar psykologen sin förmåga och kan hjälpa sin patient. Läsaren får insikt i hur arbete med det inre genererar nytt tankematerial då känslor blir medvetna och bearbetas.

Den fjärde kontakten är med en sjuårig, svårhanterlig pojke med invandrarbakgrund, som kommer för barnpsykologisk undersökning tillsammans med sin mamma. Han träffar psykologen vid fyra tillfällen och mamman får tre separata samtal. Här visar Elisabeth Cleve hur viktigt psykoterapeutiskt arbete kan utträttas även vid kortare utredningsuppdrag och vilken betydelse barnpsykologens möte med barnet kan få för den fortsatta utvecklingen, även om inte kontakten innebar behandling i regelrätt mening fick pojken och hans mamma god hjälp att komma vidare.

I samtliga fall få vi veta något om ”vad som hände sen”, korttidsterapierna följs upp via telefonsamtal med föräldrarna efter sex månader och pojken som utreddes sökte själv upp Elisabeth, tolv år senare efter en föreläsning hon höll, för att berätta hur han har det.

Det är spännande och djupt berörande att direkt i rummet få vara med i arbetet hos barnpsykologen. På ett begripligt, och samtidigt mycket nyanserat sätt, förmedlar Elisabeth barnens lidande, som vuxenvärlden oftast uppfattat men inte kunnat hjälpa dem med i vardagen – barnpsykologens kunskap och erfarenhet behövs och kommer till god hjälp för att barn och föräldrar själva skall kunna fortsätta utifrån en ny och stabilare grund. Hon visar också barns förmåga att, med hjälp, gestalta och berätta på sitt sätt, deras beredskap att utveckla tillit och deras att ta emot hjälp, även om det inte verkar så i början alla gånger. Alldeles särskilt uppskattar jag Elisabeths raka sätt att tilltala barnen och med konkret tydlighet i det terapeutiska spelet visa att det finns val att göra, en ny väg att ta och att hon tror på deras förmåga att gradvis hitta till konstruktiv utveckling.

Läsaren får en levande, begriplig och mycket kompetent bild av hur arbetet bakom den stängda dörren går till. Med detta gör Elisabeth en viktig insats, både när hon vill berätta om att psykoterapi fungerar även för små människor och att det går att utträtta mycket även i relativt korta kontakter – barnpsykologisk förståelse och kompetens behövs!

För kollegor är boken en inspiration i det egna arbetet. Elisabeth delar generöst med sig av hur hon tänker, vad hon och barnen gör och pratar om på en konkret och handgriplig nivå. Hon förmedlar hur stimulerande och engagerande arbetet är – läsningen är så spännande att det är svårt att sluta innan man kommit till slutet av varje enskilt fall.

I ett separat kapitel reflekterar hon själv kring vad som sker i behandlingarna, hur arbetet ”i det lilla” hänger samman med systemet kring barnet – familj, skola, kamrater, samhälle och kultur – och hur detta finns med i terapirummet.

Kapitlet om handledning visar på vikten av att ta hjälp när man som behandlare känner att man kört fast och inte vet vart arbetet är på väg.

Elisabeth delar med sig av etiska funderingar och praktiska råd kring att skriva om sina patienter, i bilaga finns t.o.m. blanketter för överenskommelser.

Boken är skriven på ett lättillgängligt språk, utan att för den skull förlora något av nyanser och komplexitet i innehållet, den kan läsas både av redan insatta och av de som är intresserade av att få veta hur en barnpsykolog kan arbeta.

Fina illustrationer finns i form av bilder från de olika terapierna med små kommentarer.

Avslutningsvis vill man bara säga tack, för att få vara delaktig i det viktiga arbete som sker och för att en kollega så väl kan förklara för omvärlden vad barnpsykologiskt arbete kan innebära. Tack Elisabeth Cleve!

Susanne Härnsten

leg psykolog, leg psykoterapeut
Stockholm